

Savall dirigeix per primer cop la 'Passió segons sant Mateu'

Jordi Savall. © David Ignaszewski

Amb les localitats exhaurides des de ja fa uns quants dies, el Palau de la Música Catalana es prepara per rebre Jordi Savall i els seus músics de La Capella Reial de Catalunya i Le Concert des Nations en un concert molt especial, perquè és la primera vegada que el mestre igualadí dirigeix una de les obres magnes de Johann Sebastian Bach, la *Passió segons sant Mateu*; "la pujada a l'Everest", en paraules seves, ja que és una obra que té molts significats i una transcendència especial, en la qual vida i mort es donen la mà. Jordi Savall ha esperat tots aquests anys per enfrontar el repte per diversos motius, entre els quals la necessitat de sentir-se amb la maduresa suficient per assumir-la amb garanties, un fet al qual, com ell mateix diu, la sobrevinguda absència de Montserrat Figueras ha contribuït a bastament.

Jordi Savall va rebre la proposta de dirigir la seva pròpia versió de la *Passió segons sant Mateu* de J. S. Bach per part de Víctor García de Gomar, director artístic adjunt del Palau de la Música Catalana, poc temps després del traspàs de l'esposa del director i violagambista. Savall, que fins en aquell moment havia interpretat obres de menys envergadura del Kantor de Leipzig, com les suites per a viola de gamba i algunes cantates, ha tingut aquests anys per preparar l'accés a la partitura, i ho ha fet introduint gradualment al seu repertori peces d'importància, com el *Magnificat* o la *Missa en Si menor* -recentment enregistrades i publicades amb gran èxit de crítica- o la *Missa Saliburgensis* de H. I. F. Biber, que fa pocs mesos va dirigir a Barcelona.

Per a la preparació d'aquesta obra, Savall ha comptat amb el seu equip de músics habitual -Le Concert des Nations- i també amb una Capella Reial renovada, el so de la qual fos verge per crear la seva pròpia versió i un so nou. Així, La Capella Reial de Catalunya estarà formada per quatre veus per corda: un membre habitual de la formació, un solista i dues veus sorgides de l'Acadèmia, que dona als joves

cantants l'oportunitat de formar-se i debutar en una formació de prestigi després d'un període intens de feina, preparats per Lluís Vilamajó, estret col·laborador de Savall.

Jordi Savall va remarcar en la presentació del concert que una obra com la *Passió segons sant Mateu* és de profunda actualitat, perquè explica uns fets que avui dia es donen, lamentablement, en moltes parts del món: la injustícia, el sacrifici, el martiri a causa del fanatisme, el poder i la incomprensió. I va recordar les paraules de Peter Sellars, que va posar en escena amb gran èxit aquesta *Passió* amb l'Orquestra Filharmònica de Berlín, que va dir que "*cantar és una forma de pregària*", perquè permet connectar amb el patiment i amb els sentiments, tot establint un lligam amb la vivència que es transmet als altres.

La *Passió segons sant Mateu* és una obra molt difícil de classificar, segons Savall, ja que recull la tradició que procedeix de Schütz, però a la qual Bach afegeix àries pròpies de la tradició operística barrejades amb els corals (cants de pregària) i els cors; així mateix, en la presentació d'aquest programa va aprofitar per recordar que la possibilitat que avui dia s'interpretin les passions de Bach amb tanta afició s'ha d'agrair a Felix Mendelssohn, que l'any 1829 va recuperar la *Passió segons sant Mateu* a Berlín, tot despertant en la cultura alemanya el sentiment de valoració de la música anterior al seu temps, és a dir, el renaixement de la música antiga; un fet que a Catalunya i Espanya no s'ha esdevingut de la mateixa manera, perquè mai no s'ha donat prou valor al patrimoni musical català i espanyol.

La producció d'aquesta *Passió segons sant Mateu*, que presenta força veus estrangeres -la llengua hi juga un paper important i calen veus fetes al repertori alemany per poder cantar amb condicions la partitura, tal com va defensar Savall-, compta també amb veus del país, com les de la soprano Marta Mathéu, que actuarà com a solista del cor, i interpretant-ne també algunes de les àries el tenor David Hernández, el contratenor Jorge Enrique García i les veus infantils del Cor Infantil Amics de la Unió, que dirigeix Josep Vila i Jové. El mateix Jordi Savall va confessar que no ha pogut resistir d'interpretar ell mateix l'obligat de viola de gamba de les dues àries que ho comporten, en particular la part de "*Komm, süsßer Tod*", probablement rememorant les versions que va tocar en la seva joventut quan l'ONE interpretava -amb altres criteris- aquesta mateixa partitura i que li servien per sobreviure en la seva etapa formativa a Basilea.

La *Passió segons sant Mateu* de J. S. Bach es podrà sentir al Palau de la Música Catalana aquest diumenge, 15 de març, a les 19 h -i en directe per Catalunya Música. Una hora abans, el divulgador musical Joan Vives oferirà una xerrada preparatòria del concert. El dia abans, l'Auditori Enric Granados de Lleida acollirà una primera audició d'aquesta *Passió* històrica.